Az vég Temesvárban

Losonczi Istvánnak haláláról

Tinódi Lantos Sebestyén

A szakasz fő témája

Losonczi István lefejezése, testének meggyalázása és a hős tisztek mártírhalála.

Mi történik ebben a blokkban?

- Ahmed pasa jelére Losonczit félrevonszolják, és a nemes kapitánynak azonnal fejét veszik.
- A fejét megnyúzzák, szalmával tömik ki (hogy Isztambulba küldjék), csontjait pedig elrettentésül egy ház ormára tűzik ki.
- Ahmed pasa belsőleg bánkódik, mert élve akarta a szultán elé küldeni a hírhedt kapitányt, de látta, hogy sebei miatt úgyis meghalna.
- Losonczi bőrét elviszik Szulejmánnak, aki nagy hálát ad Istenének (Allánah) a győzelemért.
- A mészárlás teljes: a várvédők többsége elesik, a többieket láncra verve rabszolgaságba vetik.
- Tinódi kijelenti: a hősök neve megérdemli, hogy örökké dicsértessék a történelemben.
- Név szerint említi Kis Kampót (Alonso Perez), aki Losonczit védve egy törököt levág, majd a Körös folyóba ugorva leli halálát.
- Batthyány Farkas viceispán szörnyű kínokat áll ki: a törökök mindkét lábát térdben levágják.
- A földön fekvő hős könyörög a polgároknak, hogy lőjék le, megváltva a szenvedéstől; végül este a törökök lefejezik.

Tartalmi összefoglaló

Ahmed pasa nem tűri Losonczi büszke szavait: jelt ad a kivégzésre. A hős kapitányt lefejezik, koponyáját megnyúzzák és szalmával tömik ki, hogy trófeaként küldjék a szultánnak, miközben testét közszemlére teszik. Szulejmán szultán Isztambulban ujjong a hír hallatán. A mészárlásból alig valaki menekül meg: a védők szinte egy szálig elesnek vagy rabszolgapiacra kerülnek. Tinódi ekkor hosszas névsorolvasásba kezd, hogy emléket állítson a mártíroknak. Megénekli a spanyol Kis Kampó (Alonso Perez) történetét, aki az utolsó pillanatig védte urát, majd a folyóba veszett. Bemutatja Batthyány Farkas alparancsnok elképesztő kálváriáját is, akinek mindkét lábát levágták a pogányok, és órákon át könyörgött a kegyelemdöfésért, mielőtt kioltották az életét.

11/14. RÉSZ
(405–444. sor)

Az vég Temesvárban

Losonczi Istvánnak haláláról

Tinódi Lantos Sebestyén

Fontosabb régi szavak

- megnyúzák – a fejbőrt lehúzták (trófeakészítés céljából).
- viceispán – alispán, a kapitány közvetlen katonai és közigazgatási helyettese.
- kénja – kínja, rettenetes testi szenvedése.
- porkoláb – várnagy, a börtönök és a vár belső rendjének őrzője.

Érdekesség / Történelmi háttér

A szalmával kitömött emberi fejbőr (törökül: szorfa) küldése bevett szokás volt az Oszmán Birodalomban. Ezzel igazolták a távoli szultánnak, hogy a legveszélyesebb ellenséget valóban likvidálták. Batthyány Farkas kálváriája a korszak legbrutálisabb hadi valóságát tükrözi.

- **Történelem:**

Miért alkalmaztak a törökök ilyen látványos és kegyetlen megtorlási formákat (pl. testek közszemlére tétele, trófeaküldés)? Mi volt ezzel a céljuk a többi magyar várral szemben?

- **Irodalom:**

Miért tartja szükségesnek Tinódi a naturalista, kifejezetten véres részletek (pl. Batthyány Farkas lábainak levágása) pontos leírását? Hogyan szolgálja ez a mártíromság bemutatását?

- **Kreatív:**

Kis Kampó az utolsó percekig hősiesen védte Losonczit. Írjátok le 2-3 mondatban, hogyan jelenik meg a hűség és az önfeláldozás fogalma ebben a drámai jelenetben!

11/14. RÉSZ
(405–444. sor)